

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Petiti Philosophi & Doctoris Medici, Miscellaneorum Observationum Libri quatuor

Petit, Pierre

Trajecti ad Rhenum, 1682

Cap. XXI. Locus quidam Maronis de Tartaro emendatus: alter de limo apud
inferos notatus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13245

CAPUT XXI.

*Locus quidam Maronis de Tartaro emendatus: al-
ter de limo apud inferos notatus.*

Æc ibi de Tartaro Maro:

— Tum Tartarus ipse

*Bis patet in præcep̄s tantum, tenditque sub auras,
Quantus ad æthereum cœli suspectus Olym-
pum.*

Hic genus antiquum terræ Titania pubes

Fulmine dejecti fundo volvuntur in imo.

Quid sit cœli suspectus ad Olympum, non intelligo: neque quorsum hæc distinctio cœli ab Olympo; quæ nomina promiscue usurpari apud poëtas notum est: aut si aliquando distinguuntur, utique in loco & cum ratione id fit: qualis in præsentī nulla apparet. Absurda igitur hæc lectio censerī debet. vera, ut conjicio; est: *terra suspectus*. hoc sensu: tanta est subtus terram Tartari profunditas; quantus est terræ suspectus ad Olympum: hoc est: a superficie terræ. Ostendo verbis *Apollodori*, de eodem Tartaro, unde *Maro* sumpsit, lib. I. τόπος ἕξτερος (τάριος) ἐρεβώδης ἐστὶν ἐν ἄδης, τοσῶτον ἀπὸ γῆς ἔχων διάστημα, ὅσον ἀπ' ἕραν γῆ. Quod enim *Apollodorus* dixit, ὅσον ἀπ' ἕραν γῆ, supple *διάστημα ἔχει*. *Virgilius* vertit: *quantus est suspectus terræ ad Olympum*: hoc est, intervallum. Quo sensu & *suspectum* idem usurpat in 9. ejusdem operis:

Turris erat vasto suspectu.

Id est, vasto intervallo ab imo turris ad fastigium. In sequenti autem versu contrario errore, peccatum est:

Hic genus antiquum terræ Titania pubes.

Scribendum enim *cœli*. Titanes Cœli & Terræ filii, apud

eundem *Apollodorum*. Duorum proinde nominum transpositione laborans locus sic restituetur. Nec tamen absurdum sit, si quis receptam lectionem tueri velit, *suspectum cæli* significare ibi totum aëris intervallum atque interca-pedinem a terræ superficie usque ad ætherem: utpote per quem, ut τὸ μέλαξὺ visionis, datur remotissima quæque, atque adeo cœlestia suspicere.

De limo autem apud inferos, cum legimus,

*Tandem trans fluvium incolumes vatemque virumque,
Informi limo, glaucaque exponit in ulva.*

non est putandum gratis hæc scripsisse poëtam, neque aliquo spectasse. Certe *Plato* in *Phadone*, in descriptione inferorum inter alia fœda & tristia mentionem facit luti: a quo *limus* non multum differens: nempe hic humidior; lutum crassius. Sic igitur *Plato* ibi, ubi de fluviiis subterraneis: Πολὺ δὲ πῦρ ἢ πυρὸς μεγάλης ποταμῶν, πολλοῖς δὲ ὕγρῃ πηλῶν, ἢ καθαρῶν, ἢ βορβορωδεῶν. i. Item perennium fluminum sub terra incredibiles magnitudines, aquarum tum calidarum, tum frigidarum; plurimumque ignem, & ignis ingentes amnes: multos quoque lutulenti humoris, partim purioris, partim sordidioris. Quod ergo *Plato* humidum lutum dixit, *Virgilius* informem limum vertit. Porro de hoc luto sive limo, quid significet, legantur *Platonici*, qui altius *Platonis* dicta scrutantur, quando constat, non posse hæc ad literam accipi; maxime autem *Proclus* in primo *commentariorum* ad *Timæum*, ubi de *Atlantis* submersione sententiam exponit, & quid sit ibi ἀφάνισις, quid apud *Orpheum* καλαταστάρωσις; Quæ apud eum legant studiosi, si cui id curæ. Mihi sufficit in præsens indicasse, unde hæc *Mario* sumpserit; cujus poësim inexhaustum esse antiquæ eruditionis & philosophiæ penu, pridem magni viri observarunt.